

ASIA**Viesteihin vastaaminen****KANTELU**

Kantelija arvostelee oikeuskanslerille 18.2.2019 toimittamassaan kirjoituksessa kunnan rakennusvalvonnan menettelyä venesataman rakennelmiin ja maanomistusolosuhteisiin liittyvässä asiassa. Kantelun mukaan venesataman rakennelmat ovat osittain kantelijan omistamalla kiinteistöllä, mutta kunta on ollut haluton selvittämään asiaa. Kantelijan mukaan kunta ei ole vastannut hänen syksyllä 2017 ja alkuvuodesta 2018 asiasta lähettämiinsä sähköpostiviesteihin.

SELVITYS

Kunta on antanut asiasta selvityksensä.

VASTINE

Kantelija on antanut selvityksen johdosta vastineen.

RATKAISU**1 Venesataman rakentaminen**

Asiakirjoista ilmenee, että kantelussa tarkoitettu venesatama on rakennettu 1995-1996. Kunta oli vuonna 1993 jättänyt vesioikeudelle lupahakemuksen venesataman rakentamiseksi kunnassa sijaitsevalle järvelle. Vesioikeus myönsi luvan vuonna 1994. Vesiylioikeus vahvisti vesioikeuden päätöksen pienin muutoksin 7.2.1995. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi valituslupahakemuksen 8.9.1995.

Kantelijan näkemyksen mukaan kunta on venesatamahankkeen suunnittelu- ja lupaprosessin ajan käyttänyt virheellisiä karttoja, jotka kunta on mm. toimittanut vesiylioikeudelle ja joiden mukaan rakennuslupapäätös on tehty. Kantelija perustaa mainitun näkemyksensä ELY-keskuksen muistioon, joka on sisältänyt arkistoasiakirjojen perusteella tehdyn selvityksen venesataman rakentamisesta.

Kunnan selvityksen mukaan venesatama on rakennettu kunnan omistamalle maalle ja jakokunnan maa- ja vesialueelle. Venesataman rakenteita ei ulotu kantelijan palstalle, joka sijaitsee noin 50 metrin etäisyydellä venesatamasta. Selvityksen mukaan venesatama ei mitenkään rajoita kantelijan maa-alueen käyttöä eikä sille aiheudu venesatamasta vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä. Edelleen kunnan mukaan venesatamaa rakennettaessa ei palstan edellinen omistaja ollut esittänyt mitään vaatimuksia.

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 4 §:n 3 momentin mukaan oikeuskansleri ei käsittele kantelua, joka koskee yli kaksi vuotta vanhaa asiaa, ellei siihen ole erityistä syytä.

Kantelussa tarkoitettu venesataman rakennuslupa on myönnetty vuonna 1994 ja vesiylivoikeuden lainvoimaiseksi jäänyt päätös on annettu helmikuussa 1995 eli 25 vuotta sitten. Asiassa ei ole ilmennyt edellä mainitussa lainkohdassa tarkoitettua erityistä syytä ryhtyä asiaa tältä osin enemmän arvioimaan.

2 Viesteihin vastaaminen

Kantelun liitteenä olevista viesteistä ilmenee, että kantelija on elokuussa 2017 kunnalle lähettämässään sähköpostiviestissä esittänyt kunnalle vaatimuksen joko vuokrata omistamansa maa-alue venesataman käyttöön tai poistaa kaikki venesatamarakennelmat omistamansa maa-alueen vaikutusalueelta. Viestiinsä hän on liittänyt mainitun ELY-keskukselta saamansa muistion, joka on sisältänyt arkistoasiakirjojen perusteella tehdyn selvityksen venesataman rakentamisesta. Muistiossa on todettu, että venesataman suunnittelu-, lupakäsittely- ja rakentamisvaiheessa on ollut virheellinen tieto sen niemen omistuksesta, jolla kantelijan omistukseen vuonna 2015 tullut palsta sijaitsee. Kantelija on lisäksi viestissään todennut muistiosta käyvän ilmi, mihin toimiin kunta oli venesataman rakentamishankkeessa sitoutunut.

Kantelija on edelleen syyskuussa 2017 lähettänyt kunnalle viestin, jossa hän on ilmoittanut odottavansa vastausta edelliseen viestiinsä, sekä pyytänyt ilmoittamaan ainakin osoitteen, johon hän voi lähettää kunnalle laskun. Tammikuussa 2018 kantelija on ilmoittanut kunnalle edelleen odottavansa vastausta kahteen edelliseen viestiinsä. Helmikuussa 2018 hän on lähettänyt kunnalle maksuvaatimuksen.

Kunta on selvityksessään ilmoittanut, että kantelijan kesästä 2016 alkaen lähettämiin kaikkiaan 11 viestiin oli vastattu neljä kertaa, viimeksi tammikuussa 2017. Viimeisessä vastauksessa kantelijalle oli ilmoitettu, ettei kantelijan omistamaa tilaa tarvitse rasittaa tai tehdä muutakaan toimenpidettä ja ettei kunnassa nähdä tarvetta lähteä poistamaan venesataman rakenteita. Kantelijan tammikuun 2017 jälkeen lähettämiin kolmeen viestiin kunta on selvityksensä mukaan jättänyt tietoisesti vastaamatta, koska viestejä on pidetty tarkoituksellisen provokatiivisina niissä esitettyjen kohtuuttomina pidettyjen vaatimusten vuoksi. Kunnassa on oletettu, että asia oli jo käsitelty loppuun aiemmalla viestien vaihdolla.

Hallintolain (434/2003) 8 §:n mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin.

Laillisuusvalvontakäytännössä on vakiintuneesti katsottu hyvään hallintoon kuuluvan, että viranomaisen vastaa toimivaltaansa kuuluvaan asiointia koskevaan asialliseen ja riittävästi yksilöityyn tiedusteluun tai yhteydenottopyyntöön, johon asiakas selvästi jää odottamaan viranomaisen vastausta. Vastausvelvollisuus ei koske asiattomia tai lähinnä mielenilmauksiksi katsottavia yhteydenottoja, joihin niiden lähettäjä ei selvästikään odota vastausta.

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

Jos samaa asiaa tiedustellaan useissa viesteissä, hallintolaissa tarkoitettu neuvontavelvoite ei edellytä, että jokaiseen viestiin vastattaisiin erikseen. Laillisuusvalvontakäytännössä on kuitenkin edellytetty, että mikäli viranomainen arvioi, että asiaan on jo aikaisemmin riittävästi vastattu ja että uusi vastaus ei ole tästä syystä enää tarpeen, tulee hallinnon asiakkaalle lähettää vastaus, jossa tämä todetaan. Hänelle on myös mahdollista ilmoittaa, että asian käsittely on päätynyt ja että samaa asiaa koskeviin tiedusteluihin ei enää vastata, mikäli niihin on jo asianmukaisesti useamman kerran vastattu. Olennaista on, että yhteydenoton lähettäjä ei jää epätoiseksi siitä, mitä hänen yhteydenotolleen on viranomaisessa tapahtunut.

Kunnassa on saadun selvityksen mukaan arvioitu, ettei kantelijan viimeisiin viesteihin ole ollut enää tarvetta vastata. Minulla ei ole perusteita kyseenalaistaa kunnan arviota siitä, etteikö kantelijan asiaan olisi hänelle annetuissa vastauksissa jo otettu riittävästi kantaa. Hyvän hallinnon vaatimuksia olisi kuitenkin kantelijan asiaa koskeneisiin uusiin yhteydenottoihin vastaamatta jättämisen sijaan paremmin toteuttanut menettelytapa, jossa hänelle olisi ilmoitettu, että asiaan on kunnan näkemyksen mukaan jo vastattu riittävästi ja että sen käsittely on päättynyt.

Asia ei anna aihetta enempiin toimenpiteisiini kuin että saatan edellä mainitun näkemyksen kunnan tietoon.

Kantelun liitteet palautetaan tämän päätöksen ohessa.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Anu Rätty

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
